

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 23/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om fartygs isklasser och isbrytarassistans

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 11 oktober 2005 en proposition med förslag till lag om fartygs isklasser och isbrytarassistans (RP 149/2005 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 43/2005 rd) har bifogats detta betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överdirektör Harri Cavén, regeringsråd Aila Salminen och konsultativ tjänsteman Tuomo Suvanto, kommunikationsministeriet
- chefsjurist Hannu Makkonen, sjösäkerhetschef Paavo Wihuri, byråchef Pertti Haatainen, sjöfartsöverinspektör Jorma Kämäräinen och byråingenjör Matti Saario, Sjöfartsverket
- tullöverinspektör Saija Taipale, Tullstyrelsen
- operativ chef Jari Talja, Alfons Håkans
- företagsverksamhetsdirektör Svante Eriksson, John Nurminen Oy

- direktör Eero Hemming, Kemira GrowHow Abp
- verkställande direktör Jari Ahjoharju, Linda Line Express
- direktör Erkki Kotiranta, Neste Oil Oyj
- logistikdirektör Pekka Kangas, Rautaruukki Abp
- ledande expert Raimo Mansukoski, Finlands Näringsliv
- ombudsman Leif Wikström, Finlands Maskinbefälsförbund
- styrelseordförande Rolf Sandberg och sjökapten Tapani Voionmaa, Finlands Skeppsbefälsförbund
- biträdande verksamhetsledare Antti Palola, Finlands Skeppsbefälsförbund
- förbundssekreterare Pekka Teräväinen, Finlands Sjömans-Union rf
- verkställande direktör Matti Aura, Finlands Hamnförbund
- verkställande direktör Hans Ahlström, Ålands redarförening rf
- verkställande direktör Olof Widén, Fraktfartygsföreningen rf
- verkställande direktör Jouko Santala, Hamnoperatörerna
- verkställande direktör Mika Nykänen, Finlands Redarförening.

PROPOSITIONEN

I lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistansens föreskrivs om fartygs isklasser, närmare isklassbestämmelser och motsvarighetsförteckning, godkännande av isklass genom ett alternativt förfarande samt godkännande av de bestämmelser som gäller i EU-länderna, i Turkiet eller i EES-stater vid bestämmande av ett fartygs isklass. Ett fartygs isklass bestäms främst på basis av en klassbeteckning som utfärdats för fartyget av ett godkänt klassificeringssällskap. Isklassintyg utfärdas inte längre. Sjöfartsverket för ett is-

klassregister i vilket fartygens isklasser införs. I lagen föreskrivs även om isbrytarassistans, vars tillgänglighet bestäms av Sjöfartsverket. Sjöfartsverket bestämmer också om begränsningar i assistansen samt om undantag från begränsningarna. Lagen innehåller ett bemyndigande för Sjöfartsverket att utfärda närmare isklassbestämmelser och andra närmare föreskrifter om isklasser. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2006 samtidigt med lagen om farledsavgift.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet förslaget behövligt och ändamålsenligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande ändringar och anmärkningar.

Utskottet noterar att den aktuella propositionen anknyter till proposition RP 150/2005 rd med förslag till lag om farledsavgift som föreskriver om farledsavgifter bestämda enligt isklass.

Utförande av sakkunniga gav vid handen att propositionen till sina huvuddrag följer förfaranden som i dagsläget har konstaterats fungera väl. Man noterade med tillfredsställelse att isklassen bestäms enligt en klassbeteckning utfärdad av ett klassificeringssällskap och att Sjöfartsverket avstår från att fastställa isklasser och utfärda isklassintyg. Rederierna får således möjligheter att också framdeles investera i fartyg med hög isklass och på så sätt bidra till säkra transporter och låga isbrytarkostnader. Utskottet anser det positivt att propositionen tryggar möjligheterna för rederierna att i fortsättningen investera i fartyg med hög isklass.

Grundlagsutskottet noterar i sitt utlåtande att bestämmelserna i lagförslaget inte visar på vilken typ av fartyg och i vilken storleksklass lagen tillämpas. Grundlagsutskottet menar att tillämpningsområdet bör kompletteras med en pre-

ciserande bestämmelse, t. ex. med en definition på fartyg. Kommunikationsutskottet har konstaterat att det inte är problematiskt att tillämpa lagen trots att fartyget eller dess storleksklass inte har definierats. Lagens 3 § om isklasser kan i sig tillämpas på alla fartyg eftersom alla fartyg fritidsbåtar inberäknade hör åtminstone till isklass III som omfattar fartyg som inte hör till de andra isklasserna. Ansökan om fastställande av isklass görs för fartyg för vilka det behövs. I fortsättningen kan det visa sig behövt att tillämpa isklassificeringen som kriterium för t.ex. bestämmelser om trafikförbud eller trafikbegränsning. Därför anser utskottet att man inte bör ändra bestämmelsen om tillämpningsområde.

Utskottet har gjorts uppmärksam på lagens 5 §. Enligt den föreslagna paragrafen kan Sjöfartsverket godkänna ett fartygs isklass genom ett alternativt förfarande. Kommunikationsministeriet har konstaterat att man då utgår från att fartygets isgångsförmåga i sin helhet motsvarar finländska isklassbestämmelser trots enskilda avvikelser. Sådana avvikelser är t.ex. att fartyget har tunnare förstärkningsplåtar än de finländska bestämmelserna föreskriver men i stället starkare stödbågar, varvid fartygets isgångsförmåga inte i detta avseende avviker från finländska bestämmelser. Utskottet konstaterar att enligt denna bestämmelse måste fartyget i varje fall på detta sätt konstruerat till sin isgångsför-

måga och sin hållbarhet i isförhållanden vara tekniskt minst likvärdigt med ett fartyg vars isklass fastställts enligt 4 § 1 mom.

Utskottet noterar i sammanhanget de oklarheter i fråga om debitering av farledsavgifter som utreds i propositionen med förslag till lag om farledsavgift RP 150/2005 rd och som beror på oklarheter i isklassintygen. Utskottet anser det viktigt med en enhetlig praxis i definitionen av isklasser och föreslår för godkännande ett uttalande om att kommunikationsministeriet ska ge kommunikationsutskottet en utredning senast 31.12.2006 om avvikelser beviljade enligt denna lag (*Utskottets förslag till uttalande*).

Detaljmotivering

3 §. *Isklasser*. Enligt grundlagsutskottets utlåtande bör språkdräkten t.ex. i paragrafens 5 punkt ses över. Utskottet föreslår därför att punkten ändras så att till isklass II hör fartyg vars skrov är av stål och som är konstruerade för gång i högsjö och som trots att fartygen inte är förstärkta för gång i is med eget framdrivningsmaskineri kan ta sig fram under mycket lätta isförhållanden. Utskottet har omformulerat punkten på motsvarande sätt.

8 §. *Isklass som avviker från isklassbestämmelserna*. Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande föreslår utskottet att slutet av 1 mom. kompletteras med ett omnämnande om att en inspektion på ett fartyg inte kan gälla hemfridskyddade lokaler på fartyget. Utskottet har omformulerat momentet på motsvarande sätt.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslagen i övrigt godkänns i enlighet med propositionen, men 3 och 8 §

med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets ändringsförslag

3 §

Isklasser

Fartyg hör till isklasser enligt följande:

(1—4 punkten som i RP)

5) till isklass II fartyg (*utesl.*) vars skrov är av stål och som är konstruerade för gång i högsjö och som trots att de inte är förstärkta för gång i is (*utesl.*) med eget framdrivningsmaskineri kan ta sig fram under mycket lätta isförhållanden,

(6 punkten som i RP)

8 §

Isklass som avviker från isklassbestämmelserna

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett fartygs isklass eller isgångsegenskaper väsentligt avviker från vad som förutsätts i de bestämmelser som nämns i 4 §, kan Sjöfartsverket för bestämmande av fartygets isklass begära tilläggsuppgifter och utredningar eller göra en inspektion på fartyget och på basis av uppgifterna och utredningarna eller inspektionen bestämma fartygets isklass. *Rätten att inspektera gäller dock inte hemfridskyddade lokaler.*

(2 mom. som i RP)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att kommunikationsministeriet ger kommunikationsutskottet en utredning senast 31.12.2006 om avvikelser som beviljats enligt denna lag.

KoUB 23/2005 rd — RP 149/2005 rd

Helsingfors den 25 november 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Laukkanen /cent
vordf. Matti Kangas /vänst
medl. Mikko Alatalo /cent
Leena Harkimo /saml
Saara Karhu /sd
Inkeri Kerola /cent
Risto Kuisma /sd
Reijo Paajanen /saml

Erkki Pulliainen /gröna
Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /saml
Raimo Vistbacka /saf
ers. Lyly Rajala /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.